

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1973-1974.

29 NOVEMBER 1971

WETSONTWERP

houdende verhoging van het pensioen van de
gevozen werknemers,

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wet van 28 maart 1973 tot verhoging van de werknemerspensioenen en tot invoering van een mechanisme waardoor het bedrag van de pensioenen wordt aangepast aan de evolutie van het algemeen welzijn, heeft terwijl zij een nieuw berekeningsmechanisme voor de nieuwe pensioenen heeft ingesteld - gebaseerd op een betere actualisering van de in aanmerking genomen lonen - tevens een eerste verhoging mogelijk gemaakt met 7,96 % op 1 januari 1973 van de oude pensioenen,

Anderzijds heeft deze wet een automatische herwaardering ingevoerd van al de pensioenen op 1 januari van ieder jaar, ten einde ze aan te passen aan de stijging van de gemiddelde inkomsten van de actieve werknemers en daarbij de op 1 januari 1974 toe te passen coëfficiënt vastgesteld op 4 %.

Dit ontwerp heeft een dubbel doel : het strekt er in de eerste plaats toe het probleem van de distorsie die wordt vastgesteld tussen pensioenen die op verschillende tijdstippen en op grond van verschillende wetgevingen werden berekend, eens en voorgoed op te lossen,

Dit probleem dat opgeworpen werd tijdens de bespreking die de goedkeuring van de wet van 28 maart 1973 is voorafgegaan, is ontstaan door het feit dat de herwaarderingscoëfficiënten die tot nu toe werden angewend, zowel op het forfaitair gedeelte van de pensioenen als op het gedeelte berekend op basis van de werkelijke lonen, werden toegepast. De herwaardering kan dus minder voordelig zijn geweest in het geval van de oude pensioenen die geheel of voor een groot deel op forfaitaire basis werden berekend,

De voorgestelde oplossing is geïnspireerd op de werkzaamheden van de Nationale Arbeidsraad die een langdurige studie heeft gewijd aan de keuze van de toe te passen parameters met het oog op het inhalen van de achterstand van de oude pensioenen.

Zij bestaat erin de op 1 januari 1974 toepasselijke herwaarderingscoëfficiënt van 4 % te vervangen door verschil-

Chambre des Représentants

SESSION 1973-1974.

29 NOVEMBRE 1971

PROJET DE LOI

portant augmentation de la pension des anciens
travailleurs salariés.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 28 mars 1973 majorant les pensions des travailleurs salariés et instaurant un mécanisme d'adaptation du montant des pensions à l'évolution du bien-être général a permis un premier relèvement des pensions anciennes de 7,96 % au 1er janvier 1973 tout en définissant un nouveau mécanisme de calcul des nouvelles pensions basé sur une meilleure actualisation des salaires pris en compte.

D'autre part, cette loi a instauré une revalorisation automatique de toutes les pensions au premier janvier de chaque année pour les faire bénéficier du progrès des revenus moyens des travailleurs actifs et a fixé à 4 %, le coefficient à appliquer au 1er janvier 1974.

Le présent projet vise à réaliser un double but : il a tout d'abord pour objet de résoudre définitivement et en une fois le problème de la distorsion constatée entre pensions calculées à des époques et sur base de législations différentes.

Ce problème soulevé lors de la discussion qui a précédé le vote de la loi du 28 mars 1973, est né du fait que les coefficients de revalorisation appliqués jusqu'à présent ont joué aussi bien sur la partie forfaitaire des pensions que sur la partie calculée sur base des rémunérations réelles. La revalorisation a donc pu être moins avantageuse dans le cas des pensions anciennes calculées en tout ou en majeure partie sur des bases forfaitaires.

La solution proposée s'inspire des travaux qui se sont déroulés au sein du Conseil national du travail qui a consacré une longue étude au choix des paramètres à appliquer en vue de réaliser le rattrapage des anciennes pensions.

Elle consiste à remplacer le coefficient de réévaluation de 4 % applicable au 1er janvier 1974 par des coefficients dif-

leude coëfficiënten, voor de pensioenen die voor 1 januari 1971 zijn ingegaan. Het gaat dus om een centraalgeopereerd.

De voorgeselde coëfficiënten zijn de volgende:

- voor de mannelijke gerechtigden : 8,5 %, wanneer de voordelen ingaan voor 1 januari 1968;
- 7 % wanneer de voordelen ingaan in 1968, 1969 of 1970;
- 5 % wanneer de voordelen ingaan in 1971 of in 1972;
- 4 % wanneer de voordelen ingaan in 1973.

Voor de vrouwelijke gerechtigden : 6 % voor al de rust- en overlevingspensioenen die ingaan voor 1 januari 1973. Dit percentage vertegenwoordigt een gemiddelde rust- en verhoging met 8,5 % waarin is voorzien voor de rustpensioenen van de mannen (die ingegaan zijn voor 1968 en de verhoging met 4 % waarin de wet van 28 maart 1973 voorziet. Het werd opgenomen rekening houdende met:

1. het feit dat het forfaitaire gedeelte van het rustpensioen bepaald wordt op basis van hetzelfde loon zowel voor de mannen als voor de vrouwen, hoewel er een verschil is tussen de lonen van de mannelijke en vrouwelijke werknemers;

2. de noodzakelijkheid te voorzien in een herwaardering van de oude overlevingspensioenen teneinde geen distorsie te scheppen tussen deze pensioenen en de pensioenen die in de toekomst zullen worden toegekend op basis van een gehoordeerd pensioen en geen distorsie te scheppen tussen deze overlevingspensioenen en de rustpensioenen van de vrouwen;

3. de onmogelijkheid het herwaarderingssysteem van de pensioenen van de mannen te transponeren in de overlevingspensioenen, aangezien in de meeste gevallen het overlijdensdatum van de man is die de ingangsdatum van het pensioen bepaalt, welke ook het tijdperk wekt waarin de loopbaan van de man zich heeft volrokken en, bijgevolg de localisering in de tijd van de forfaitaire of werkelijke lonen die voor de berekening van het pensioen hebben gediend.

De bij de wet van 28 maart 1973 bepaalde coëfficiënt van 4 % blijft toepasselijk op de pensioenen die in 1973 zijn ingegaan.

Gelijktijdig, en in het kader van een geleidelijke aanpassing van alle sociale prestaties aan de evolutie van de algemene welvaart bepaalt het ontwerp vanaf 1 januari 1974, naast de indexering, een systeem van jaarlijkse verhoging van de ouderdoms- en weduwerrenten. Aldus wordt voorgesteld alle lopende renten op 1 januari 1974 met 4 % te verhogen, terwijl voor de volgende jaren de jaarlijkse herwaarderingscoëfficiënt door de Koning zal worden vastgesteld.

.. ..

De andere bepalingen van het ontwerp strekken ertoe de bepalingen die toepasselijk zijn op de berekening van het bij de regeling van de pensioenen van de werknemers gegarandeerd pensioen toepasselijk te maken op de grens- of de seizoenarbeiders en hun weduwe in functie van de nieuwe Europese verordeningen,

Anderzijds is het wettelijk mechanisme dat de recuperatie van een onrecht uitbetaalde pensioen regelt, het voorwerp van een fundamentele verbetering door de recuperatie te beperken tot 6 maanden, behalve indien de prestaties door bedrog of arglist werden verkregen. Het is namelijk niet te verdedigen dat de gerechtigde op een pensioen die steeds zijn verplichtingen is nagekomen, plots voor de terugbetaling van een soms belangrijke som komt te staan om redenen die hem vreemd zijn, terwijl dat dan nog vaak

verzuimd wordt de procedures voor de afname van de pensioen uit te voeren. Het gaat dus om een centraalgeopereerd.

Les coefficients proposés sont les suivants :

- pour les bénéficiaires masculins: 8,5 % si la prise de cours des avantages se situe avant le 1er janvier 1968;
- 7 % si la prise de cours des avantages se situe en 1968, 1969 ou en 1970;
- 5 % si la prise de cours des avantages se situe en 1971 ou en 1972;
- 4 % si la prise de cours des avantages se situe en 1973.

Pour les bénéficiaires féminins: 6 % pour toutes les pensions de retraite et de survie dont la prise de cours se situe avant le 1er janvier 1973. Ce pourcentage représente une moyenne entre la majoration de 8,5 % prévue pour les pensions de retraite des hommes ayant pris cours avant 1968 et la majoration de 4 % prévue par la loi du 28 mars 1973. Il a été établi en tenant compte:

1. du fait que la partie forfaitaire de la pension de retraite est déterminée sur base de la même rémunération aussi bien pour les hommes que pour les femmes alors qu'il y a une différence entre les salaires des travailleurs salariés masculins et féminins;

2. de la nécessité de prévoir une réévaluation des pensions de survie anciennes afin de ne pas créer de distorsion entre ces pensions et les pensions de survie accordées à l'avenir sur base d'une pension réévaluée et de ne pas créer de distorsion entre ces pensions de survie et les pensions de retraite des femmes;

3. de l'impossibilité de transposer le système de revalorisation des pensions des hommes aux pensions de survie étant donné que dans la plupart des cas, c'est la date du décès du mari qui détermine la date de prise en cours de la pension, quelle que soit l'époque durant laquelle s'est déroulée la carrière du mari, et partant, la localisation dans le temps, des rémunérations forfaitaires ou réelles qui ont servi au calcul de la pension.

Le coefficient de 4 % fixé par la loi du 28 mars 1973 reste applicable aux pensions qui ont pris cours en 1973.

Parallèlement, et dans le cadre d'une adaptation progressive de toutes les prestations sociales à l'évolution du bien-être général, le projet définit, à partir du 1er janvier 1974, un système de majoration annuelle des rentes de vieillesse et de veuve, en surplus de l'indexation. C'est ainsi qu'il est proposé de majorer toutes les rentes en cours de 4 % au 1er janvier 1974 tandis que pour les années suivantes, le coefficient annuel de réévaluation sera fixé par le Roi.

.. ..

Les autres dispositions du projet visent à adapter les dispositions applicables au calcul de la pension garantie par le régime des pensions des travailleurs salariés, aux travailleurs frontaliers ou saisonniers et à leur veuve, en fonction des nouveaux Règlements européens.

D'autre part, le mécanisme légal organisant la récupération des prestations de pensions payées indûment, fait l'objet d'une amélioration fondamentale par la limitation de la récupération à 6 mois sauf dans les cas où les prestations ont été obtenues par dol ou par fraude. Il est en effet insoutenable que le bénéficiaire d'une pension qu'il a toujours rempli ses obligations se voie brutalement signifier une dette d'un montant considérable à rembourser pour des motifs qui lui sont étrangers, et qui s'accompagne en outre souvent d'une

gcpaurd b'l'H met ccn plotse venninding van zijn prest a-tics. De gevolgen van deze praktijk ten aunuz cn van bcjnarden worden scrck augevoeld, zowel op morcel als op financieel vlak..

De voorgesrclde tekst hepaalt daarenbovcu dat deze maatregel slechrs toegepasr zal worden na het vcrstrijken van een periode van 1 maand te rekenen vanaf de dag van de betekening van het onverschuldigde en gedurende dewelke de gerechtigde het beraalorgaan kan verzoeken af te zien van de terugvordering.

Wanneer hij van deze mogelijkheid gebruik rnuikt, wordt de maatregel evenrueel slechts roegepast nadar hcr beheerscomité over zijn verzoek uitspraak heeft gedaan,

Ontleding van de artikelen.

Artikel 1.

Dit artikel geeft aan de Koning de macht te bepalen in welke gevallen en volgens welke voorwaarden de aan de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen gestorte bijdragen voor beambten van de openbare diensten of hiermede gelijkgesrelden kunnen terugbetaald worden wanneer ze inzonderheid betrekking hebben op een periode die reeds gdekt is door een onderwerping met terugwerkende kracht aan een openbaar pensioenstelsel. In dit geval kan de Koning afwijken van de verjaringsvoorwaarden welke zijn vervat in de sociale wetgeving betreffende de sociale zekerheid voor werknemers.

Art. 2.

Artikel 2 waarborgt aan de grens- of seizoenarbeiders, en ten laste van het Belgisch stelsel, een pensioen waarvan het bedrag gelijk is aan het verschil tussen her pensioen dat hen zou toegekend worden voor hun prestaties, indien deze in België werden geleverd, en het buitenlands pensioen dat voor dezelfde prestaties wordt toegekend.

Art. 3.

Dit artikel verwezenlijkt hetzelfde objectief voor de weduwen van de in het artikel 2 bedoelde werknemers.

Art. 4.

Artikel 4 bepaalt de herwaarderingscoëfficiënten die vanaf 1 januari 1974 van toepassing zijn naargelang de aanvangsdatum van het pensioen.

Art. 5.

Dit artikel bepaalt het herwaarderingsstelsel voor ouderdoms- en weduwenrenten, boven de indexatie ervan.

Art. 6.

De wijziging aangebracht bij dit artikel aan artikel 2 van de wet van 21 mei 1955 heeft tot doel in de vroegere arbeidersregeling een onbetwistbare wettelijke basis te geven aan de regularisaties voor perioden tijdens welke het niet berwist wordt dat de belanghebbende arbeider was, maar waarvoor om een of andere reden de vereiste bijdragen nog niet werden betaald.

diminution brusque des prestations qui lui sont servies, Les conséquences de cette pratique vis-à-vis de personnes âgées sont durement ressenties tant sur le plan moral que financier.

Le texte proposé dispose en outre que cette mesure ne sera appliquée qu'à l'expiration d'un délai d'un mois prenant cours le jour de la notification de l'indu et pendant lequel le bénéficiaire peut solliciter de l'organisme liquidateur la renonciation à la récupération.

S'il fait usage de cette faculté, la mesure n'est éventuellement appliquée que lorsque le comité de gestion de l'organisme payeur a statué sur sa demande.

Analyse des articles.

Article 1.

Cet article donne au Roi le pouvoir de déterminer dans quels cas et selon quelles conditions, des cotisations versées à l'Office National des Pensions pour Travailleurs Salariés pour des agents des services publics ou assimilés peuvent être remboursée> lorsqu'elles se rapportent notamment à une période déjà couverte par un assujettissement rétroactif à un régime de pension public. Dans ce cas, le Roi, peut déroger aux conditions de prescription énoncées par la législation sociale relative à la sécurité sociale des travailleurs.

Art. 2.

L'article 2 garantit aux travailleurs frontaliers ou saisonniers, et à charge du régime belge, une pension dont le montant est égal à la différence entre la pension qui leur serait attribuée pour leurs prestations si elles avaient été accomplies en Belgique et la pension étrangère accordée pour les dites prestations.

Art. 3.

Cet article réalise le même objectif pour les veuves des travailleurs visés à l'article 2.

Art. 4.

L'article 4 définit les coefficients de réévaluation applicables au 1er janvier 1974 suivant la date de prise de cours de la pension.

Art. 5.

Cet article définit un système de revalorisation des rentes de vieillesse et de veuve, en surplus de l'indexation.

Art. 6.

La modification apportée par cet article à l'article 2 de la loi du 21 mai 1955 a pour but, dans l'ancien régime des ouvriers, de donner une base légale incontestable aux régularisations de périodes pendant lesquelles il n'a pas été contesté que l'intéressé était ouvrier, mais pour lesquelles les cotisations exigées n'avaient, pour l'une ou l'autre raison, pas encore été payées.

Art. 7

Bij dit artikel wordt dezelfde wijziging aangebracht aan artikel 3 van de wet van 12 juli 1957 wat betreft de vroegere beëindiging.

Art. 8.

Artikel 8 brengt de huidige verjaringstermijn terug tot 6 maanden, behalve in de gevallen waarin de prestaties door arglist of bedrog werden bekomen. Bovendien biedt dit artikel de gerechtigde de mogelijkheid om de verzaking aan de terugvordering van de hem ten onrecht betaalde prestaties te vragen, alvorens de procedure van terugvordering door het bevoegd orgaan is ingesteld.

An. 9.

Dit artikel stelt de datum vast waarop de bepalingen van de wet in werking treden.

Dit is, Dames en Heren, het ontwerp van wet dat de Regering de eer heeft aan uw beraadslagingen en beslissingen voor te leggen.

De Ministre van Sociale Voorzorg,

F. VAN ACKER.

WETSONTWERP

BUDEWIJN,

Koning der Belgen.

Aan al/en die nu zijn en hierna u/ezen zullen, ONZE GROET.

Geler op de wet van 25 april 1963 betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale voorzorg, inzonderheid op artikel 15, derde lid;

Geler op het koninklijk besluit n° 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, inzonderheid op artikel 54, derde lid;

Geler op de hoogdringendheid;

Geler op de gecoördineerde wetten op de Raad van State, inzonderheid op artikel 3, eerste lid;

Celer op de hoogdringendheid;

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Voorzorg,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze Minister van Sociale Voorzorg is belast in Onze Naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Art. 7.

Par cet article, la même modification est apportée à l'article 3 de la loi du 11 juillet 1957 en ce qui concerne l'ancien régime des employés.

Art. EL

L'article 8 ramène le délai de prescription actuel à 6 mois, sauf dans les cas où les prestations ont été obtenues par dol ou fraude. De plus, cet article donne au bénéficiaire l'occasion de demander la renonciation à la récupération des prestations qui lui ont été payées indûment avant que la procédure de récupération ne soit entamée par l'organisme compétent.

Art. 9.

Cet article fixe la date d'entrée en vigueur des dispositions de la loi.

Tel est, Mesdames, Messieurs, le projet de loi que le Gouvernement a l'honneur de soumettre à vos délibérations.

Le Ministre de la Prévoyance sociale,

F. VAN ACKER.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu la loi du 25 avril 1963 sur la gestion des organismes d'intérêt public de sécurité sociale et de prévoyance sociale, notamment l'article 15, alinéa 3;

Vu l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, notamment l'article 54, alinéa 3;

Vu l'urgence;

Vu les lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, notamment l'article 3, alinéa 1er;

Vu l'urgence;

Sur la proposition de Notre Ministre de la Prévoyance sociale,

Nous AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre Ministre de la Prévoyance sociale est chargé de présenter, en Notre Nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Artikel 1.

Artikel 2 van het koninklijk besluit n° 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers wordt aangevuld met volgende bepaling :

« De Koning kan de gevallen en de voorwaarden bpcu lcu waaronder de bijdragen die voor een werknemer, onderworpen aan een bij het eerste lid bedoeld pensioenist cisel, kunnen worden terugbetaald door de Rijksdienst voor werknemerspensioenen en desgevallend afwijken van het artikel 42, tweede lid, van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de sociale zekerheid voor werknemers. »

Art. 2.

Artikel 10 van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wet van 29 juni 1970 en bij de wet van 26 juni 1972, wordt aangevuld met volgende bepalingen:

« § 5. - De werknemer van Belgische nationaliteit :

a. die gewoonlijk tewerkgesteld werd in de hoedanigheid van arbeider, bediende of mijnwerker in een aan België grenzend land, op voorwaarde dat hij zijn gewone verblijfplaats in België behouden heeft en er in principe iedere dag is teruggekeerd;

b. of die in het buitenland tewerkgesteld werd in de hoedanigheid van arbeider of bediende, voor periodes van minder dan een jaar elk, voor rekening van een werkgever van dat land, om er loonarbeid of daarmee gelijkgestelde seizoenarbeid te verrichten, indien hij zijn gewone verblijfplaats in België heeft behouden en zijn familie er bleef wonen,

kan een rustpensioen bekomen gelijk aan het verschil tussen het bedrag van het rustpensioen dat hij zou bekomen hebben indien deze activiteit in de hoedanigheid van werknemer in België was uitgeoefend en het bedrag van het pensioen dat voor dezelfde activiteit bekomen wordt in toepassing van de wetgeving van het land van tewerkstelling.

Dit pensioen vertegenwoordigt een minimum pensioen. Voor de toepassing van artikel 50 van de Verordening n° 1408/71 van de Raad van de Europese Economische Gemeenschap betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, wordt het minimum pensioen evenwel vastgesteld zonder rekening te houden met het buitenlands pensioen.

De Koning bepaalt het aan het buitenlandse pensioen toegevoegde bedrag, indien dit een aanvang nam vóór de in artikel 4 bedoelde normale leeftijd. »

Art. 3.

Artikel 18 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 8 november 1971, wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

« § 6. - In afwijking op de voorgaande paragrafen en voor de bij het artikel 10, § 5, bedoelde activiteit, kan de weduwe van een werknemer een overlevingspensioen bekomen dat gelijk is aan het verschil tussen het bedrag van het overlevingspensioen dat zij zou bekomen indien deze activiteit in België was uitgeoefend en het pensioen dat voor dezelfde activiteit bekomen wordt in toepassing van de wetgeving van het land van tewerkstelling.

Dit pensioen vertegenwoordigt een minimum pensioen. Voor de toepassing van artikel 50 van de Verordening

Article 1.

L'article 2 de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés est complété par la disposition suivante:

" Le Roi peut déterminer les cas et les conditions dans lesquels les cotisations versées pour un travailleur soumis à un des régimes de pensions visés à l'alinéa 1er peuvent être remboursées par l'Office national des pensions pour travailleurs salariés et déroger, le cas échéant, à l'article 42, alinéa 2, de la loi du 27 juin 1969 revisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs. »

Art. 2.

L'article 10 du même arrêté royal modifié par la loi du 29 juin 1970 et par la loi du 26 juin 1972, est complété par les dispositions suivantes:

« § 5. - Le travailleur de nationalité belge:

a. qui a été occupé habituellement en qualité d'ouvrier, d'employé ou d'ouvrier mineur, dans un pays limitrophe de la Belgique, à condition qu'il ait conservé sa résidence habituelle en Belgique et y soit revenu en principe chaque jour;

b. ou qui a été occupé dans un pays étranger en qualité d'ouvrier ou d'employé pour des périodes d'une durée inférieure à un an chacune pour le compte d'un employeur établi dans ce pays pour y effectuer un travail salarié ou assimilé à caractère saisonnier, s'il a conservé sa résidence habituelle en Belgique et si sa famille a continué d'y résider,

peut obtenir une pension de retraite égale à la différence entre le montant de la pension de retraite qu'il obtiendrait si cette activité en qualité de travailleur salarié avait été exercée en Belgique et le montant de la pension obtenue pour la même activité en vertu de la législation du pays d'occupation.

Cette pension constitue une pension minimale. Toutefois, pour l'application de l'article 50 du Règlement n° 1408/71 du Conseil de la Communauté Economique Européenne relatif à l'application des régimes de sécurité sociale aux travailleurs salariés et à leur famille qui se déplacent à l'intérieur de la Communauté, la pension minimale est déterminée sans tenir compte de la pension étrangère.

Le Roi détermine le montant qui se substitue au montant de la pension étrangère lorsque celle-ci a pris cours avant l'âge normal visé à l'article 4. »

Art. 3.

L'article 18 du même arrêté, modifié par l'arrêté royal du 8 novembre 1971, est complété par les dispositions suivantes:

« § 6. - Par dérogation aux paragraphes précédents et pour l'activité visée à l'article 10, § 5, la veuve du travailleur peut obtenir une pension de survie égale à la différence entre le montant de la pension de survie qu'elle obtiendrait si cette activité avait été exercée en Belgique et le montant de la pension obtenue pour la même activité en vertu de la législation du pays d'occupation.

Cette pension constitue une pension minimale. Toutefois, pour l'application de l'article 50 du Règlement n° 1408/71

n° 148/711 van de Raad van de Europese Economische Gemeenschap betreffende de rocpassing van de sociale zekerheidsregelingen (1) loonrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, wordt het minimum pensioen evenwel vastgesteld zonder rekening te houden met het buitenlandse pensioen, »

Art.4.

Artikel 29, § 4, eerste lid, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij koninklijk besluit van 8 november 1971 en bij de wet van 28 maart 1973, wordt vervangen door de volgende bepalingen:

«§ 4. - Onverminderd de bepalingen van § 2, wordt op 1 januari van ieder jaar op de pensioenbedragen een herwaarderingscoëfficiënt toegepast, vastgesteld door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit.

Voor het jaar 1974 is deze coëfficiënt evenwel vastgesteld als volgt:

a. voor de mannelijke gerechtigden:

- 1,085 wanneer het gaat om voordelen die vóór 1 januari 1968 zijn ingegaan;
- 1,07 wanneer het gaat om voordelen die ingegaan zijn in de loop van 1968, 1969 of 1970;
- 1,05 wanneer het gaat om voordelen die ingegaan zijn in de loop van 1971 of 1972;
- 1,04 wanneer het gaat om voordelen die ingegaan zijn in de loop van 1973;

b. voor de andere gerechtigden :

- 1,06 wanneer het gaat om voordelen die vóór 1 januari 1973 zijn ingegaan;
- 1,04 wanneer het gaat om voordelen die in de loop van 1973 zijn ingegaan. »

Art. 5.

In artikel 36, § 1, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 8 november 1971, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

la § 1 wordt aangevuld met volgende bepaling:

«De renten waarop de bepalingen der voorgaande alinea's van toepassing zijn, worden bovendien aangepast op 1 januari van ieder jaar, en dit voor de eerste maal op 1 januari 1974, volgens een herwaarderingscoëfficiënt die door de Koning wordt vastgesteld bij een in Ministerraad overlegd besluit. Voor het jaar 1974 wordt de coëfficiënt evenwel vastgesteld op 1,04. »

2° in § 2, worden de woorden «De schommelingen» vervangen door de woorden «De schommelingen en verhogingen ».

Art. 6.

Artikel 2, eerste lid, van de wet van 21 mei 1955 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor arbeiders, gewijzigd bij de wetten van 1 augustus 1957 en 13 juni 1966, wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« Om periode van tewerkstelling als arbeider na 31 december 1944, waarvoor het bij artikel 12, 1°, beoogde bewijs niet kan worden geleverd, in aanmerking te kunnen doen

du Conseil de la Communauté économique européenne relatif à l'application des régimes de sécurité sociale aux travailleurs salariés et à leur famille qui se déplacent à l'intérieur de la Communauté, la pension minimale est déterminée sans tenir compte de la pension étrangère. »

Art. 4.

L'article 29, § 4, alinéa 1er, du même arrêté, modifié par l'arrêté royal du 8 novembre 1971 et par la loi du 28 mars 1973, est remplacé par la disposition suivante:

«§ 4. -- Sans préjudice des dispositions du § 2, les montants des pensions sont affectés au 1er janvier de chaque année d'un coefficient de réévaluation fixé par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres.

Toutefois, pour l'année 1974, ce coefficient est fixé comme suit:

a. pour les bénéficiaires masculins :

- 1,085 s'il s'agit d'avantage ayant pris cours avant le 1er janvier 1968;
- 1,07 s'il s'agit d'avantages ayant pris cours en 1968, 1969 ou en 1970;
- 1,05 s'il s'agit d'avantages ayant pris cours en 1971 ou en 1972;
- 1,04 s'il s'agit d'avantages ayant pris cours en 1973;

b. pour les autres bénéficiaires:

- 1,06 s'il s'agit d'avantages ayant pris cours avant le 1er janvier 1973;
- 1,04 s'il s'agit d'avantages ayant pris cours en 1973. »

Art.5.

A l'article 36, § 1er, du même arrêté, modifié par l'arrêté royal du 8 novembre 1971, sont apportées les modifications suivantes:

1) le § 1er est complété par la disposition suivante :

«Les rentes auxquelles les dispositions des alinéas précédents sont applicables sont en outre affectées au 1er janvier de chaque année, et ce pour la première fois au 1er janvier 1974, d'un coefficient de réévaluation fixé par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres. Toutefois, le coefficient applicable pour 1974 est fixé à 1,04. »

2° au § 2, les mots «Les variations» sont remplacés par les mots « Les variations et les augmentations. »

Art. 6.

L'article 2, alinéa 1er, de la loi du 21 mai 1955 relative à la pension de retraite et de survie des ouvriers, modifié par les lois des 1er août 1957 et 13 juin 1966, est complété par la disposition suivante :

« Afin de permettre la prise en considération pour la fixation du montant de la pension de périodes d'occupation comme ouvrier, postérieures au 31 décembre 1944, pour les-

ncmen voor de vaststelling van het pensioenbedrag, kan de Koning de te betalen bijdragen bepalen, evenals door wie, aan welke instelling en onder welke voorwaarden deze moeten worden betaald ».

Art. 7.

Artikel 3, § 1, eerste lid, van de wet van 12 juli 1957 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor bedienden, gewijzigd bij de wetten van 22 februari 1960 en 13 juni 1966, wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« Om perioden van tewerkstelling als bediende na 31 december 1944, waarvoor het bij artikel 14, 2°, beoogde bewijs niet kan worden geleverd, in aanmerking te kunnen doen nemen voor de vaststelling van het pensioenbedrag, kan de Koning de te betalen bijdragen bepalen, evenals door wie, aan welke instelling en onder welke voorwaarden deze moeten worden betaald ».

Art. 8.

§ 1. - Artikel 21, § 2, van de wet van 13 juni 1966 betreffende het rust- en overlevingspensioen van arbeiders, bedienden, zeevarenden onder Belgische vlag, mijnwerkers en vrijwillig verzekerden, gewijzigd bij de wet van 5 juni 1970 en bij de wet van 27 juli 1971, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« § 2. - Wanneer een prestatie onverschuldigd werd betaald, is enkel het betaalorgaan bevoegd om enerzijds het onverschuldigde terug te vorderen en anderzijds, hetzij op eigen initiatief, hetzij op aanvraag van de gerechtigde, geheel of gedeeltelijk af te zien van de terugvordering.

Het betaalorgaan moet zijn beslissing tot terugvordering betekenen aan de gerechtigde; het kan deze beslissing slechts uitvoeren na het verstrijken van een termijn van een maand waarover de gerechtigde beschikt om de verzoeking aan de terugvordering te vragen. Het beheerscomité van het betaalorgaan doet uitspraak over dit verzoek van de gerechtigde ».

§ 2. - In artikel 21, § 3, eerste en tweede lid, en § 4, tweede lid, van dezelfde wet, worden de woorden « twee jaar » vervangen door de woorden « 6 maanden ».

§ 3. - In artikel 21, § 3, vierde lid, van dezelfde wet, worden de woorden « de bepalingen van het eerste tot het derde lid » vervangen door de woorden « de bepalingen van § 2, tweede lid, en van de leden 1 tot 3 van onderhavige §, ».

Art. 9.

De wet treedt in werking op 1 januari 1974, met uitzondering van de artikelen 2 en 3 die uitwerking hebben met ingang van oktober 1972.

Gegeven te Brussel, 28 november 1973.

BOUDEWIJN.

VAN KONINGSWEGE:

De Minister van Sociale Voorzorg,

F. VAN ACKER.

quelles la preuve visée à l'article 12,2°, ne peut être fournie, le Roi peut fixer les cotisations à payer, et déterminer par qui, à quelle institution et sous quelles conditions elles doivent être payées ».

Art. 7.

L'article 3, § 1er, de la loi du 12 juillet 1957 relative à la pension de retraite et de survie des employés, modifié par les lois des 22 février 1960 et 13 juin 1966, est complété par la disposition suivante :

« Afin de permettre la prise en considération pour la fixation du montant de la pension de périodes d'occupation comme employé, postérieures au 31 décembre 1944, pour lesquelles la preuve visée à l'article 14,2°, ne peut être fournie, le Roi peut fixer les cotisations à payer, et déterminer par qui, à quelle institution et sous quelles conditions elles doivent être payées. »

Art. 8.

§ 1er. - L'article 21, § 2, de la loi du 13 juin 1966 relative à la pension de retraite et de survie des ouvriers, des employés, des marins naviguant sous pavillon belge, des ouvriers mineurs et des assurés libres, modifié par la loi du 5 juin 1970 et par la loi du 27 juillet 1971, est remplacé par la disposition suivante :

« § 2. - En cas de paiement indu d'une prestation, l'organisme payeur est seul compétent, d'une part, pour récupérer l'indu et d'autre part, pour renoncer, soit d'initiative, soit à la demande du bénéficiaire, en tout ou en partie à la récupération.

L'organisme payeur doit normer sa décision de récupération au bénéficiaire; il ne peut exécuter cette décision qu'après expiration d'un délai d'un mois dont le bénéficiaire dispose pour solliciter la renonciation à la récupération. Le comité de gestion de l'organisme payeur statue sur cette demande du bénéficiaire. »

§ 2. - A l'article 21, § 3, alinéas 1er et 2, et § 4, alinéa 2, de la loi, les mots « deux ans » sont remplacés par les mots « six mois ».

§ 3. - A l'article 21, § 3, alinéa 4, de la même loi, les mots « Toutefois les dispositions des alinéas 1er à 3 » sont remplacés par les mots « Toutefois les dispositions du § 2, alinéa 2 et du présent §, alinéas 1 à 3. »

Art. 9.

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 1974 à l'exception des articles 2 et 3 qui produisent leurs effets au 1er octobre 1972.

Donné à Bruxelles, le 28 novembre 1973.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI:

Le Ministre de la Prévoyance sociale,

F. VAN ACKER.

Financieringsplan van de pensioenregeling voor loontrekkenden
aan constante prijzen (index 133,79 vanaf 1 januari 1974).

Ingegane pensioenen :

- 1 januari 1974; pensioenen ingegaan vóór 1 januari 1973, differentiële verhogingscoëfficiënten 8,5-7-5 % voor de mannen, 6 % voor de vrouwen en de weduwen; pensioenen ingegaan in 1973, verhoging met 4 %.
- 1 januari 1975 en 1 januari 1976; telkens verhoging met 5 % voor de mannen en de weduwen en met 4 % voor de vrouwen.

Nieuwe pensioenen :

- 1 januari 1974; zoals voorzien in de wet van 28 maart 1973.
- 1 januari 1975 en 1 januari 1976; forfaitair loon telkens + 5 % voor de mannen en de weduwen en + 4 % voor de vrouwen; werkelijk loon respectievelijk (1,0375)n en (1,04)n.

Geïndexeerde renten:

- bijkomende herwaardering telkens gelijk aan het bijkomend verhogingspercentage van het forfaitair loon.

Plan de financement du régime des pensions des salariés
à prix constants (indice 133,79 à partir du 1er janvier 1974).

Pensions ayant pris cours:

- 1er janvier 1974 : pensions ayant pris cours avant le 1er janvier 1973 : coefficients différentiels 8,5-7-5 % pour les hommes, 6-0-0 pour les femmes et les veuves; pensions ayant pris cours en 1973: augmentation de 4 %.
- le 1er janvier 1975 et le 1er janvier 1976: chaque fois une augmentation de 5 % pour les hommes et les veuves et de 4 % pour les femmes.

Not/velles pensions:

- 1er janvier 1974: comme prévu par la loi du 28 mars 1973.
- 1er janvier 1975 et 1er janvier 1976; rémunération forfaitaire chaque fois + 5 % pour les hommes et les veuves et + 4 % pour les femmes; rémunérations réelles respectivement (1,0375)" et (1,04)"

- Rentes indexées:

- réévaluation complémentaire chaque fois égale au pourcentage complémentaire d'augmentation de la rémunération forfaitaire,

Jaren — Années	Bijdrage- voet — Taux cotisation	Bijdragen (") Cotisations (0-)	Rijks- toelagen — Sub- ventions Etat	Subro- gatie — Subro- gation	Credit- interesten — Intérêt créditeurs	Versch. — Divers	Totaal ontvang- sten — Total recettes	Presranes en beheers- kosten — Prestations et frais adminis- tratifs	Lasren van leningen		Versch. — Divers	Uitvoer- overschot — T;Jl dépenses	Excédent	Actief — Actif	Passif — Passif	Ketro actief — Actif net
									Int. — Int.	Afloss. — Amort.						
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1972	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30400	75	30325
1973	(¹)	62316	10575	912	1824	900	76527	74044	3	75	74	74196	+ 2331	32731	—	32731
1974	(⁰)	70564	12328	856	1964	800	86512	84084	—	—	84	84168	2344	35075	—	35075
1975	n	75245	14 074	800	2105	700	92925	91769	—	—	92	91861	+ 1064	36139	—	36139
1976	n	80146	16001	744	2168	600	99659	99957	—	—	100	100057	- 398	35741	—	35741

(¹) De bijdragevoet verschilt naargelang de sector :

	1-7-1973	1-7-1974	1-7-1975	1-7-1976 e.v.
Arbeiders	14,00	14,00	14,00	14,00
Bedienden	13,25	13,7~	14,00	14,00
Mijnwerkers :				
- ondergrond	15,50	15,50	15,50	15,50
- bovengrond	14,00	14,00	14,00	14,00
Zeelieden	15,75	16,00	16,25	16,50

(⁰) Bij de raming van de bijdragemassa werd rekening gehouden met de officiële vooruitzichten voor de periode 1973-1976.

(¹) Le taux des cotisations diffère selon le secteur;

	1-7-1973	1-7-1974	1-7-1975	1-7-1976 e.s.
Ouvriers	14,00	14,00	14,00	14,00
Employés	13,25	13,75	14,00	14,00
Ouvriers mineurs:				
- fond	15,50	15,50	15,50	15,50
- surface	14,00	14,00	14,00	14,00
Marins	15,75	16,00	16,25	16,50

(⁰) Pour l'évaluation de la masse des cotisations il a été tenu compte des prévisions officielles pour la période 1973-1976.